

dne 27. dubna 1873 č. 66 ř. z. (zákonem ze dne 1. března 1876 č. 23 ř. z.), že žaloby ze smlouvy nájemní nebo pachtovné, pokud není jimi výhradně vymáháno nájemné nebo pachtovné, nehodí se k jednání v řízení bagatelním, nebylo převzato do civ. řádu soud. Patrně proto, že sporné řízení ve věcech nájemních a pachtovních podle civ. řádu soudního provádí se zásadně dle všeobecných ustanovení pro řízení před okresními soudy platných, od nichž stanoveny jsou jen některé odchylky v III. dílu šesté části civ. řádu soud. Zejména tam, kde, jako v tomto případě, řízení nebylo zavedeno o výpovědi nebo příkazu na odevzdání, po případě převzetí, nýbrž o řádné žalobě, přimyká se řízení celkem k řízení o jiných žalobách u okresního soudu podávaných toliko s výjimkami v §§ 573. až 575 c. ř. s. uvedenými a dlužno tedy, nepřesahuje-li hodnota sporného předmětu 100 K, postupovati podle § 448. a násl. c. ř. s. Že soud první stolice v tomto případě toho nedbal, nevadí, neboť věc nepřestala proto býti věcí nepatrnou. Ve věcech nepatrných však rekurs proti usnesením soudu odvolacího vůbec jest vyloučen (posled. odst. § 517. c. ř. s.) Rekurs žalované jest tedy nepřipustný a bylo jej odmítnouti. Všeobecné ustanovení § 519. č. 1 c. ř. s. tu neplatí. Vzhledem ku zvláštnímu předpisu posledního odstavce § 517. c. ř. s. platí pouze tenkrát, nejde-li o věc nepatrnou.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. února 1920, čj. R-I 86/20-1. R. z. s. Dr. J. Říha.

Hospodářské rady nejsou orgány státními.

Usnesením krajského soudu v Uh. Hradišti ze 17. dubna 1920 čis. j. Cg II. 377-5-19 byla žaloba na zaplacení 4627 K 50 h s přísl. odmítnuta z těchto důvodů: Ze souhlasného přednesu stran jde na jevo, že žalobce poslal dne 23. září 1919 povoz s nákladem vajec na nádraží v Bzenci-Písku, že povoz ten byl v Uh. Ostrohu zadržen, vejce zabavena a prodána. Dle tvrzení žalobce zadržel povoz J., zavolal členy hospodářské rady, v žalobě vyjmenované, tyto dle rady J. nařídili vozkovi, aby se vrátil a vejce složil na obecním úřadě. Žalobce, jenž u starosty v přítomnosti všech žalovaných žádal vrácení vajec, případně sečkání s jich prodejem, byl s touto žádostí odmítnut, žalovaní vejce prodali za 3536 K 50 h, žalobce stály tyto vejce 8164 K, následkem čehož tento vymáhá žalobou na žalovaných rozdíl těchto dvou obnosů a to částku 4627 K 50 h. — Žalovaní naproti tomu tvrdí že vejce zabavil strážník, ohlásil to starostovi obce a ten teprve po úřadě se členy hospodářské rady dal vejce zabaviti a prodati. Okolnost,

že žalovaní byli tenkrát členy hospodářské rady, žalobce sám v žalobě přiznává, kromě toho zjistil soud okolnost tu nahlédnutím do legitimací dvou žalovaných a tvrzením ostatních žalovaných, proti němuž nebylo ničeho namítáno. Z toho nabyl soud přesvědčení, že žalovaní, ať již věc stala se způsobem vylíčeným od žalobce nebo od žalovaných, předsevzali zabavení i prodej vajec ve své funkci jako členové hospodářské rady, tedy jako osoby úřední a sice jako úředníci státní. Tvrzení žalobce, že žaloba směřuje proti žalovaným pouze jako proti osobám soukromým a nikoliv proti hospodářské radě, postrádá podkladu, neboť ze samotné žaloby zřejmě vysvítá, že žalovaní jednali tehdy jako členové hospodářské rady a nikoliv jako soukromníci. Výkon jejich nutno pokládati za výkon politické moci státní, poněvadž hospodářské rady, zřízeny byvše státní správou a podléhající dozoru vládních úřadů, jsou pomocným orgánem politické správy. Na výkon žalovaných dlužno tudíž vztahovati dvorní dekrét ze 14. března 1806 č. 758 Sb. z. s., při čemž jest nerozhodno, zda-li žalovaní při výkonu svém překročili meze jim přikázané působnosti čili nic, ježto o otázce té a řešení další otázky, zdali jsou žalobci povinni náhradou škody, lze rozhodovati jen před úřady správními a nikoliv před soudy. Z těchto důvodů byla žaloba pro nepřípustnost pořadu práva zamítnuta.

Usnesením mor.-slez. vrchního zemského soudu v Brně bylo stížnosti žalobcově vyhověno, usnesení v odpor vzaté zrušeno a soudní I. stolici uloženo, aby nehledě k nepřípustnosti pořadu právního věc po pravomoci projednal a rozhodnul a při tom k nákladům stížnosti jako nákladům procesním přihlížel.

Dů v o d y: Stížnosti nelze upříti oprávnění, neboť je jisto, že povahu státních úřadů bylo by obecním radám hospodářským přiznati jen tehdy, kdyby byvše nadány na venek jakousi mocí rozhodovací a výkonnou ustanoveny byly k tomu, aby v oboru působnosti věcně a místně vymezené plnily úkoly státní správy. Že tomu tak není, plyne z návodu činnosti obecních hospodářských rad. Dle tohoto návodu přísluší jim pouze kontrolní činnost ve všech oborech výživy, hospodaření životními potřebami při rekvisicích atd., naproti tomu v ý k o n n á m o c i m p r o p ů j č e n a n e n í. Zjistí-li při své kontrolní činnosti nějakou nesprávnost, učiní dle povahy věci návrh buď obecní správě nebo četnické stanici nebo okresnímu hejtmanství, po případě zemským hospodářským úřadům nebo ministerstvu (pro zásobování lidu), jakým způsobem jest zakročiti, nebo učiní trestní nebo jiné oznámení. Trestní nebo výkonné řízení provedou příslušné úřady svými orgány, k tomu příslušnými. Zejména nesmějí obecní hospo-

dářské rady při provádění kontrolní činnosti zabavovati zboží o své újmě, nýbrž musí v každém takovém případě vyžádati si součinnost příslušných úředních orgánů, nesmějí bez svolení úředních orgánů rozprodati zabavené, zboží, určovati za ně ceny a náhradu a pod. Právě z toho, že v návrhu přesně se rozeznává mezi obecními hospodářskými radami a příslušnými úřady, po případě příslušnými úředními orgány, jasně vysvítá, že nelze je pokládati za úřady státní. Nejsou pak úřední rady hospodářské v podstatě ničím jiným než sbory osob soukromých, jimž úředně propůjčeno bylo právo pozorovati, zda předpisy o zásobování lidu, o potírání válečné lichvy atd. jsou zachovávány, za kterýmiž účelem mohou a mají upozorňovati povolané veřejné orgány na nepřístojnosti jakéhokoliv druhu. Nejsou-li však obecní rady hospodářské státními úřady, nelze na ně vztahovati dvorský dekret ze dne 13. března 1806 č. 758 Sb. zák. s.

Nejvyšší soud rekursu žalobcovu nevyhověl, poukávav k důvodům druhé stolice, které jsou totožny s důvody uvedenými nejvyšším soudem, v případě zcela obdobném.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. července 1920 čís. j. R-II 185-20.

T. n. s. Chytil.

Zpráva o valné hromadě Právnícké Jednoty konané dne 29. dubna 1920.

Starosta Dr. V. K a s a n d a zahajuje po 6. hod. več. valnou hromadu delším proslovem; uvádí předem, že nové poměry vzniklé znovuzřízením samostatného státu československého měly na rozvoj Jednoty a na činnost v ní vítaný příznivý vliv. Počet členů dosáhl nebývalého čísla 556. Počet přednášek r. 1919 činil 18 a r. 1920 již 6, jež věnovány většinou aktuálním otázkám a novým zákonům a těšily se značnému účastenství, takže místnosti někdy sotva stačily.

Na to přechází k povšechným poměrům právním a uvádí: Bylo by marno zavíratí oči před skutečností, že smysl pro právo a spravedlnost v obyvatelstvu poklesl a že tu a tam druhdy i právní řád a veřejný pořádek byl i jen na krátkou dobu zakolísal. Rozbírati příčiny těchto zjevů jistě politování hodných není zde místa ani času. Chci jen na to poukázati, že české právnictvo nemá na tom viny.

České právnictvo bez rozdílu stran a povolání hned po prohlášení samostatnosti našeho státu postavilo se s nadšením do